

enyészők az adataink. A korszakra való tekintettel, a felderítendő terület elsősorban a magaslatokat érintette.

A határrészben két, egymáshoz közeli, 192 és 175 m tszf. magasságú területen újkőkori leleteket gyűjtöttünk.

LENGYEL GYÖRGY – SZOLYÁK PÉTER

219. Hortobágy, Hortobágyi kőhíd Ny-i hídfője II. (KÖH 54285)

(Hajdú-Bihar megye) B, V, Sza

2009 novemberében megelőző feltárást végeztünk a település és a hortobágyi halastavak közé tervezett kerékpárút nyomvonalába eső lelőhelyen. A Kilenclyükű híd hídfőjétől induló lelőhely a Hortobágy-Mátára vezető úttal párhuzamosan a Hortobágy folyó Ny-i magaspartján húzódik.

A lelőhelyen feltárt több mint harminc jelenség három nagyobb régészeti korszakból származott. Több méhkas alakú és egy nagyméretű agyaggyerő gödörből került elő a késő bronzkori Gáva-kultúra jellegzetes kerámiaanyaga. Néhány kerek gödörben vaskori korongolt kerámiatöredékeket találtunk. A lelőhely D-i részén, a 33. sz. főút közelében egy szarmata kori település néhány objektumát tártuk fel. Néhány trapéz keresztmetszetű árok keresztbe futott a 2 m széles nyomvonalon a Hortobágy folyó irányába, de ezekből nem került elő kormeghatározásra alkalmas leletanyag. Mindhárom korszak gödreiben találtunk kagylóhéjakat.

D. SZABÓ LÁSZLÓ

220. Hosszúhetény, Ormánd (KÖH 62538)

(Baranya megye) U, B

2009. március 9. és április 17. között megelőző feltárást végeztünk a Hosszúhetény 6541. sz. elkerülő út építéséhez kapcsolódóan, a 016/8 hrsz. ingatlanon. A teljes kutatott terület 5502 m², a feltárt terület 3577 m² volt.

A lelőhely Hosszúhetény D-i részénél, attól Ny-ra 200 m-re helyezkedik el egy dombtetőn és az É-D irányú domboldal felső részén. A 2005. júniusi terepbejáráson nem figyeltek meg régészeti lelőhelyet a területen. 2008 októberében a régészeti szakfelügyelet során az elkerülő út 0+783–0+830 km-sz. közötti területen regisztráltuk a lelőhelyet. A felszínen őskori objektumok, őskori kerámia, pattintott kövek jelentkeztek. A pattintott kőanyag tipológiai és technológiai jellege alapján egy őskőkori és egy fiatalabb őskori időszakot feltételeztünk.

2009-ben a dombtetőn található lelőhely középső részét kutattuk, neolit, középső és késő bronzkori objektumokat tártunk fel. A domboldalon a méhkas alakú, nagy mennyiségű bronzkori kerámiát tartalmazó gödrök között nagy mennyiségű cölöplyuk került elő. A dombtetőn viszont nagyméretű összefüggő felületet alkotó gödörkomplexumokat találtunk, amelyből a késő neolitikum időszakából származó (lengyeli

kultúra) leletanyag (nagy mennyiségű kerámia, főleg pattintott, kevés csiszolt kőeszköz, tapasztásdarabok és állatcsont) került elő. A gödörkomplexumokra ráásva több nagyméretű késő bronzkori időszakhoz köthető gödröt tártunk fel. A gödörkomplexumok között cölöplyukak és kisebb méretű gödrök mellett néhány lengyeli kultúrához köthető zsugorított vázas temetkezés is előkerült. Mellékletként csőtálpas tálat, nagyméretű kovapengéket, csiszolt kőbaltát helyeztek el a sírokban.

Összesen 159 őskori objektumot tártunk fel, ebből 81 gödör, 3 gödörkomplexum, 3 zsugorított vázas sír, 72 cölöplyuk.

Március 17. és április 17. között Gutay Mónika régész vezetésével a lelőhely ÉNy-i részén két szelvényt nyitottunk, annak reményében, hogy a feltételezhetően őskőkori pattintott kőanyagot réteghez köthetően meg tudjuk fogni. A szelvényekben a rétegeket 5–10 cm-es szintenként bontottuk. A 271 SNR számú szelvényben 10, a 193 SNR számú szelvényben 12 szintet bontottunk ki. A rétegekből kovapattintékok, nyersanyagdarabok, szilánkok, pengék, kőeszközök kerültek elő.

A 271 SNR számú szelvényben 3, a 193 SNR számú szelvényben 2 réteget különítettünk el. A lelőhelyen felszíni gyűjtést is végeztünk. Helyben gyűjthető a gumós és szálkőzet formájában előforduló radioláris tűzkő. A megtelepedésben a helyben gyűjthető nyersanyag fontos szerepet játszhatott, nemcsak a paleolitikum, hanem a neolitikum időszakában is.

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat pécsi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Gutay Mónika, Orbán Gábor régészek; Szabó Sándor, Gecse Tamás, Présel Ferenc Tamás, Vigh Attila, Fenyvesi Anita, Peti Csaba technikusok. A geodéziai felmérést a Meridián Kft. végezte.

VOICSEK VANDA

221. Hódmezővásárhely, Batida IX. sz. homokbánya (KÖH 55301)

(Csongrád megye) U

A Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ 2009. július 13. és október 5. között régészeti felügyeletet végzett a homokbánya (1768/2–3, 1768/22, 1768/26–28, 1768/35 és 1771/7–8, 1771/22, 1771/29, 1771/33, 1771/35–36) DNy-i részén elhelyezkedő kb. 14 hektáros területen.

Szeptember 5-én az érintett terület ÉK-i részén végzett humuszos földmunkák során régészeti leletek (neolit edénytöredékeket) és oszlophelyek kerültek elő. 2009. szeptember 21-én a munkálatokat ezen a területen leállítottuk. A megrendelő úgy döntött, hogy az érintett területen a további földmunkáról lemond, a területet geodéziai felmérést követően lezárja és csak a már előkerült objektumok régészeti megelőző feltárást